



***ООУ „СИМЧЕ НАСТОВСКИ“ – ВРАТНИЦА  
ПРОГРАМА ЗА ИЗВЕДУВАЊЕ  
НА НАСТАВА ВО ПРИРОДА И  
УЧЕНИЧКИ ЕКСКУРЗИИ  
ВО УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА***

## СОДРЖИНА

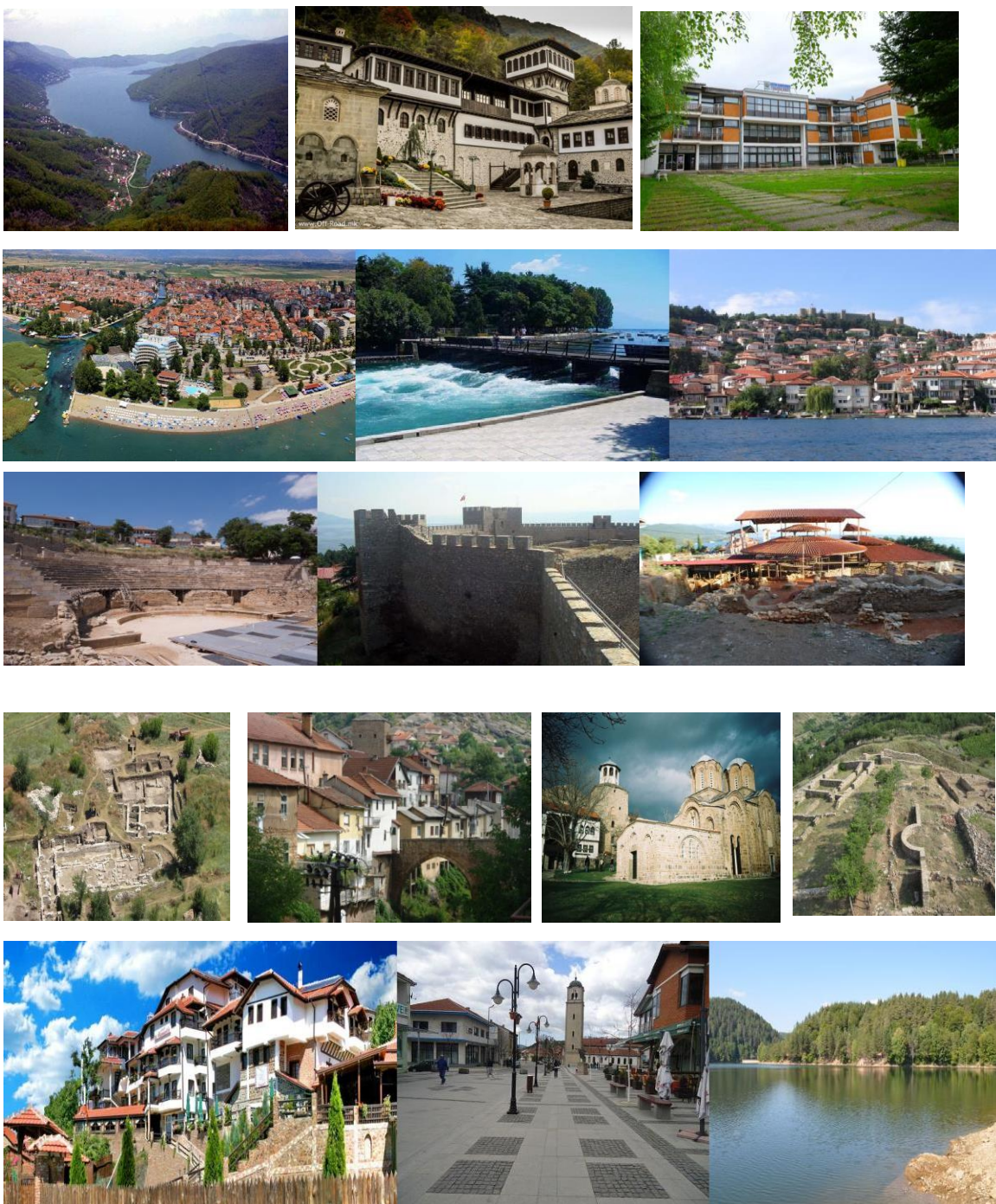
Вовед

Еднодневен излет со ученици од I до IX одд.

Настава во природа со ученици од V одд.

Дводневна научна екскурзија со ученици од VI одд.

Дводневна научна екскурзија со ученици од IX одд.



## **Вовед**

Во состав на Годишната програма за работа на ООУ „Симче Настовски“ – Вратница за учебната 2022/23 година, а и според Програмата за работа на стручните активи, донесена е одлука за организирање на излети, екскурзии и настава во природа со учениците од сите паралелки од прво до деветто одделение (на македонски и на албански наставен јазик).

За таа цел ќе се реализираат следните активности:

### **А) Прва фаза**

Подготовка на Програмата за изведување на ученички екскурзии и Подготовка на Програмата за изведување на настава во природа во учебната 2022/23 година. Информирање на родителите, директорот, психологот, училишниот одбор, откако ќе се избере дестинацијата каде што ќе се реализираат ученичките екскурзии и наставата во природа.

### **Б) Втора фаза**

Организирање на уплата на парични средства за превозот.

### **В) Трета фаза**

Организирање на родителски средби со цел целосно да се информираат родителите за целите на екскурзиите и на наставата во природа, организацијата, релацијата, како и за потребните подготовки на учениците за начинот на комуникација при посетата на локациите за време на екскурзиите и на наставата во природа, почитување на правилата кои важат на тие локации, како и други тековни прашања.

### **Г) Четврта фаза**

Реализација на екскурзиите, наставата во природа.

### **Д) Петта фаза**

Повратна информација од излетите, екскурзиите, наставата во природа. Тука, пред сè спаѓаат впечатоците и сознанијата на учениците и наставниците кои ги стекнале за време на реализираните излети, екскурзии, наставата во природа.

Ученичките екскурзии се организираат за проширување и продлабочување на знаењата на учениците од одделни воспитно – образовни подрачја и наставни предмети, со природните убавини и културно – историските знаменитости, како и заради спортување, рекреација и други видови педагошко организирање на слободното време на учениците;

Цели и задачи	Содржини и активности	Време на реализација и времетраење	реализатори	Локации за посета и правци на патување	Техничка организација	Начин на финансирање
- изучување и истражување на објекти и појави во природата - развивање позитивен однос кон природата	Полудневен излет со спортско – рекреативен карактер	септември 2022	ученици I - IX одд. наставници	Непосредна околина (Калуѓер – Рогачево)	Стручен тим за екскурзии	Самофинансирање
- социјализација, колективна заштита и стекнување искуство за осамостојување и грижа за себе - запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во одделни краев	Еднодневен излет со научно – истражувачки карактер	мај 2023	- ученици I - IX одд. наставници	Непосредна околина (Лешочки манастир)	Стручен тим за екскурзии	Самофинансирање
- стекнување искуство за осамостојување и грижа за себе, социјализација и колективна заштита	- Настава во природа за учениците од V одд.	мај 2023	- ученици од V одд. -одд. раководители	- Охрид, Струга	Стручен тим за екскурзии	Самофинансирање
- стекнување искуство за осамостојување	-Дводневна екскурзија со едно	мај 2023	- ученици од VI одд. -одд. рако-	Крушево, Прилеп, Битола	Стручен тим за екскурзии	Самофинансирање

и грижа за себе, социјализација и колективна заштита	ноќевање во Крушево		водители			
- стекнување искуство за осамостојување и грижа за себе, социјализација и колективна заштита	-Дводневна екскурзија со едно ноќевање во Крушево	мај 2023	- ученици од IX одд. -одд. раководители	Крушево, Прилеп, Битола	Стручен тим за екскурзии	Самофинансирање

**Програма  
за изведување еднодневен излет за учениците од I до IX одд.**

**Вид на излетот :** мултиетнички излет со научно – истражувачки карактер.

**Цели и задачи на излетот :**

- изучување и истражување на објекти и појави во природата и развивање на позитивен однос кон природата .
- социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе;
- развивање позитивен однос кон природата;
- градење на доверба помеѓу ученици од различна етничка припадност поттикнување и манифестирање на позитивни емоции.

**Време на изведување :** мај 2023 год.

**Место на изведување:** с. Лешок, Лешочки манастир.

**Времетраење:** еднодневен излет од 9: 00 ч. до 13 ч

**Опфатеност на учениците :** Сите ученици од I-IX одд. во мешан етнички состав од ЦОУ Вратница, ПУ Јажинце, ПУ Старо Село, ПУ Рогачево, ПУ Орашје и ПУ Долно Орашје.

**Патен правец и посети :**

Тргнување во 8:00 часот со автобус од :

- Рогачево - Старо Село - Вратница до Лешок
- Јажинце - Орашје до Лешок

Пристигнување во Лешок во 9: 00 часот.

Изучување и истражување на објекти и појави во природата, посета на Лешочкиот манастир  
Спомен собата и гробот на Кирил Пејчиновиќ.

Дружење и спортски игри помеѓу учениците од македнска и албанска етничка припадност.

Тргнување во 13 часот од Лешок за Вратница, Старо Село, Орашје и Јажинце.

**Наставници - раководители :** Јадранка Мисајлоска, Мирјана Димоска, Наташа Тофилоска, Светлана Ѓорѓевска, Билјана Ѓероска, Митко Апостоловски, Елизабета Николовска, Снежанка Маркоска, Даниела Коцеска, Јелена Спасовска, Маргарета Петковска, Шеќибе Заими, Илир Мисими, Јетмире Весели , Адиљ Мемиши, Фатиме Алији, Шаќире Реџеми, Мирије Мисими, Ганимете Селмани, Хасиме Јашари, Јумни Ајети, Селвије Селмани и Љуљзим Рамадани.

Директор Деан Трпевски и психолог Јасмина Матовска.

**Финансиски средства :** Самофинансирање – од родители и наставници

## Настава во природа со ученици од V-те одделенија

\* **Место на одржување:** хотел на МВР - Охрид

\* **Наставни теми:** Животински свет во водата и покрај водата, усно и писмено изразување, геометриски тела, нашето поблиско и подалечно минато, скокови во далечина, пеење.

### \* **Воспитно-образовните цели**

- ❖ Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со природните одлики на Охридското Езеро и културно-историските споменици во Струга и во Охрид.
- ❖ Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со природните одлики на Охридското Езеро
- ❖ Изучување и истражување на објекти и појави во природата како и на односите во општествениот живот.
- ❖ Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со природните и вештачките води во нашата татковина.
- ❖ Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со релјефот.
- ❖ Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со видовите населби, археолошките ископини.
- ❖ Учениците непосредно (нагледно) да се запознаат со нашето подалечно и поблиско минато.
- ❖ Учениците да се запознаат со животинскиот и растителниот свет во и околу Охридското Езеро.
- ❖ Запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето во тамошните краев.
- ❖ Развивање на другарство и социјализација на учениците.

### \* **Задачи**

- ❖ Развивање интерес за природата и градење еколошки навики.
- ❖ Поттикнување и манифестирање на позитивни емоции.
- ❖ Позитивен однос кон верските и културните вредности.
- ❖ Социјализација и колективна заштита.
- ❖ Развивање интерес за спортски активности, рекреација и создавање навики за здраво живеење.
- ❖ Развивање на хигиенските навики.

- ❖ Поттикнување и развивање другарство, меѓусебно почитување, позитивен однос, креативност и натпреварувачки дух.
- ❖ Почитување на правилата, определеното време и јакнење на колективниот дух.

**\* Активности на наставниците**

Планирање на активностите, технички подготовки, насочување на учениците за начинот на однесување и комуницирање, набљудување на однесувањето на учениците, воспоставување ред и дисциплина, објаснување, мотивирање за соработка и замен однос со другарчињата, поттикнување дискусии, фотографирање, интервенција доколку им е потребна помош на учениците или, пак, давање предлози за решавање на можни проблеми.

**\* Активности на учениците**

- Почитување на однапред поставени правила при патување, запазување на редот и дисциплината, хигиената, точноста и сл.
- Почитување на правилата за однесување на јавни места, коректен однос и заемно почитување со другарчињата од сите одделенија подеднакво, дружење.
- Набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите.
- Правилен однос кон околината.
- Јакнење на еколошката свест.

**\* Содржини и активности**

**Прв ден:** Јажинце - Рогачево – Старо Село – Орашје - Вратница – Тетово – Гостивар - Маврово – Струга – Охрид

- Поаѓање во 7 часот и 30 минути
- Посета и набљудување на Мавровското Езеро во 9 часот и 30 минути
- Пристигнување во градот Охрид во 12 часот и сместување на учениците во хотелот на МВР
- **Ручек.** Прошетка низ градот Охрид
- **Вечера.** Учество на натпревар „Златен глас“ во 20 часот. **Ноќевање.**

**Втор ден:** хотел на МВР - Охрид

- **Појадок.** Одредување на површина на предмети, мерење на делови од природата од 10 до 11 часот
- Скокови во далечина од 11 до 12 часот
- **Ручек.** Истражување: животински свет во водата и покрај водата од 16 до 17 часот
- Пишување извештај од истражувањето (ИКТ) од 17 до 17 часот и 30 минути
- Повторување за нашето минато од 17 часот и 35 минути до 18 часот и 10 минути
- **Вечера.** Забава и избор на најдобра маска во 20 часот. **Ноќевање.**



**Трет ден:** Охрид – Струга

- **Појадок.** Посета на градот Струга и негово разгледување од 10 часот
- Разгледување на туристички објекти, реката Црн Дрим, брегот на Охридското Езеро
- **Ручек.** Пишување извештај од посетата на градот Охрид од 17 часот до 17 часот и 30 минути
- **Вечера.** Игри без граници (натпреварување меѓу учениците). **Ноќевање.**

**Четврти ден:** Охрид – Кичево – Гостивар – Тетово – Вратница – Орашје - Старо Село –Рогачево - Јажинце

- **Појадок.** Разгледување на природата околу Охридското езеро од 9 до 10 часот
- Писмена вежба: „Опис на Охридското езеро“ од 10 до 11 часот
- Цртање на пејзаж на Охридското езеро од 11 до 12 часот
- **Ручек.** Поаѓање од градот Охрид во 14 часот. **Враќање.**

**\* Раководител, наставници, ученици**

- Наташа Тофилоска – раководител на екскурзијата и одделенски раководител

- Одделенски раководители на петтите одделенија:

Јадранка Мисајлоска

Митко Апостоловски

Наташа Тофилоска

Адиљ Мемиши

Шеќибе Заими

- Ученици од петтите одд. од централното училиште од Вратница и од подрачните училишта од Рогачево, Јажинце, Орашје и од Старо Село

Вкупен број на ученици –  $5+3+4+9+4=25$

**\* Времетраење**

- 16 мај до 19 мај 2023 г.;

- поаѓање во 7 часот и 30 минути за Охрид;

- пристигнување во 18 и 30 минути часот во Вратница, Орашје, Старо Село, Рогачево и Јажинце.

**\* Локации за посета и правците на патување**

Правец на патување: Јажинце - Рогачево – Старо Село – Орашје - Вратница – Тетово – Гостивар – Маврово – Струга – Охрид – Кичево – Гостивар – Тетово – Вратница – Орашје - Старо Село – Рогачево - Јажинце.

**\* Техничка организација**

Безбеден патнички автобус, климатизиран, добри услови на сместување, туристички водич, медицинско лице.

**\* Начин на финансирање**

Самофинансирање од страна на родителите.

**\* Начин на вреднување и користење на резултатите**

На секој чекор ќе се следи работата и однесувањето на учениците: преку разговор и други форми (пишување есеи, писмени состави, извештаи, описи, изработка на плакати и сл.). Учениците ќе добијат повратни информации.

**\* Програмски прилог**

Списоци на ученици по паралелки.

**Дводневна научна екскурзија со ученици од  
VI одделение**

**\* Воспитно-образовните цели**

- Развивање интерес за природата и градење еколошки навики.
- Запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето од различни етнички заедници што живеат во нашата држава за примена на меѓуетничката интеграција во образованието.
- Градење чувство за патриотизам, љубов кон татковината и нејзините убавини.
- Развивање позитивен однос кон: националните, културните и естетските вредности.
- Дружење, социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе.
- Развивање интерес за рекреација и создавање навики за здраво општествено живеење.

**\* Задачи**

Непосредно запознавање:

- со староградската македонска архитектура (специфична архитектонско-градежна структура) преку посета на еден од најстарите градови во Македонија и на Балканот – Крушево;
- со природните убавини на Крушевското Езеро – Крушево;
- проширување на знаењата за револуционерното минато на македонскиот народ преку посетата на спомениците „Македониум“ и „Мечкин Камен“ во Крушево.

**\* Содржини и активности**

**Активности на наставниците**

Планирање на активностите, технички подготовки, насочување на учениците за начинот на однесување и комуницирање, набљудување на однесувањето на учениците, воспоставување ред и дисциплина, мотивирање за соработка и заемен однос со другарчињата, објаснување, раскажување за културно-историските вредности на местата што ќе се посетат, насочување за набљудување на природата и природните убавини на татковината, поттикнување дискусии, фотографирање,

интервенција доколку им е потребна помош на учениците или, пак, давање предлози за решавање на можни проблеми.

### **Активности на учениците**

- Почитување на однапред поставени правила при патување, запазување на редот и дисциплината, хигиената, точноста и сл.
- Почитување на правилата за однесување на јавни места, коректен однос и заемно почитување со другарчињата од сите одделенија подеднакво, дружење.
- Набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите и природните реткости.
- Поставување прашања, дискутирање, презентирање заклучоци.
- Посета на културно-историски, археолошки, верски објекти.

### **\* Раководител, наставници, ученици**

- Јелена Спасовска – одделенски раководител
- Јумни Ајети - одделенски раководител

Ученици од VI одд.

Вкупен број на ученици – 4+6= 10.

### **\* Времетраење**

- 29 и 30 мај 2023 г.;
- поаѓање во 7 часот и 30 минути за Крушево;
- пристигнување во 19 часот и 30 минути во Вратница.

### **\* Локации за посета и правците на патување**

- Повеќето на патување: Јажинце - Вратница – Тетово – Кичево – Битола – Прилеп – Крушево –Тетово – Вратница – Јажинце

**Прв ден:** поаѓање од Јажинце, Вратница, кон Кичево- Битола - Прилеп-Крушево  
Состанок на групата во договореното време пред училиште. Поаѓање и упатување кон Кичево со посета на Музеј на град Кичево. Пристигнување во Битола, посета на Музејот на албанската азбука и тргнување кон Прилеп, посета на Горен град и Маркови кули во Прилеп. Пристигнување во Крушево во попладневните часови. Сместување во хотел. **Вечера.** Факултативно – диско забава. **Ноќевање.**

**Втор ден:** Крушево – Крушевско Езеро – Кичево – Тетово – Вратница – Јажинце  
**Појадок.** По појадокот следи разгледување на градот Крушево и посета на Спомен куќата на Тодор Проески, споменик „Македониум“, споменик „Мечкин Камен“;  
- враќање во хотелот, **Ручек** ;  
- продолжување кон Кичево -Тетово и пристигнување во Вратница и Јажинце во вечерните часови;

**\* Техничка организација**

Безбедни патнички автобуси, климатизирани, добри услови на сместување, туристички водич, медицинско лице.

**\* Начин на финансирање**

Самофинансирање од страна на родителите.

**\* Програмски прилог**

Списоци на ученици по паралелки.

**Дводневна научна екскурзија со ученици од  
IX одделение**

**\* Воспитно-образовните цели**

- Социјализација, колективна заштита и стекнување на искуство за осамостојување и грижа за себе.
- Развивање интерес за природата и градење еколошки навики.
- Запознавање со културата и начинот на живеење на луѓето од различни етнички заедници што живеат во нашата држава за примена на меѓуетничката интеграција во образованието.
- Градење чувство за патриотизам, љубов кон татковината и нејзините убавини.
- Развивање позитивен однос кон: националните, културните и естетските вредности.
- Развивање интерес за создавање навики за здраво општествено живеење.

**\* Задачи**

Непосредно запознавање:

- со староградската македонска архитектура (специфична архитектонско-градежна структура) преку посета на еден од најстарите градови во Македонија и на Балканот – Крушево;
- на нашето културно наследство преку посета на куќата на Блаже Конески во с. Небрегово, Музеј на албанската азбука и Спомен собата на Мустафа Кемал Ататурк во Битола;
- Проширување на знаењата за револуционерното минато на македонскиот народ преку посетата на спомениците „Македониум“ и „Мечкин Камен“ во Крушево;

**\* Содржини и активности**

**Активности на наставниците**

Планирање на активностите, технички подготовки, насочување на учениците за начинот на однесување и комуницирање, набљудување на однесувањето на учениците, воспоставување ред и дисциплина, мотивирање за соработка и заемен однос со другарчињата, објаснување, раскажување за културно-историските вредности на местата што ќе се посетат, насочување за набљудување на природата и

природните убавини на татковината, поттикнување дискусии, фотографирање, интервенција доколку им е потребна помош на учениците или, пак, давање предлози за решавање на можни проблеми.

#### **Активности на учениците**

- Почитување на однапред поставени правила при патување, запазување на редот и дисциплината, хигиената, точноста и сл.
- Почитување на правилата за однесување на јавни места, коректен однос и заемно почитување со другарчињата од сите одделенија подеднакво, дружење.
- Набљудување, насочено внимание, прибирање податоци, фотографирање на објектите, предметите и природните реткости.
- Поставување прашања, дискутирање, презентирање заклучоци.
- Посета на културно-историски, археолошки, верски објекти.

#### **\* Раководител, наставници, ученици**

- Даниела Коцеска – раководител на екскурзијата и одделенски раководител
- Селвије Селмани – одделенски раководител

Ученици од IX одд.

Вкупен број на ученици –  $5+12 = 17$ .

#### **\* Времетраење**

- 29 и 30 мај 2023 г.;
- поаѓање во 7 часот и 30 минути за Крушево;
- пристигнување во 19 часот и 30 минути во Вратница.

#### **\* Локации за посета и правците на патување**

- Повец на патување: Јажинце - Вратница – Тетово – Кичево – Битола - Прилеп – Крушево – Тетово – Вратница – Јажинце

**Прв ден:** поаѓање од Јажинце, Вратница, кон Кичево- Битола - Прилеп-Крушево  
Состанок на групата во договореното време пред училиште. Поаѓање и упатување кон Кичево со посета на куќа на уметноста, Музеј на град Кичево. Пристигнување во Битола, посета на Музејот на албанската азбука и Спомен собата на Мустафа Кемал Ататурк и тргнување кон Прилеп, посета на куќата на Блаже Конески во с. Небрегово, манастир Успение на пресвета Богородица во Трескавец. Пристигнување во Крушево во попладневните часови. Сместување во хотел. **Вечера.** Факултативно – диско забава. **Ноќевање.**

**Втор ден:** Крушево – Крушевско Езеро – Кичево – Тетово – Вратница – Јажинце

**Појадок.** По појадокот следи разгледување на градот Крушево и посета на Спомен куќата на Тодор Проески, споменик „Македониум“, споменик „Мечкин Камен“, галерија на Никола Мартиновски и црква „Св. Никола“ ;

- враќање во хотелот, **Ручек** и поаѓање кон манастирот „Свето Преображение“;

- продолжување кон Кичево -Тетово и пристигнување во Вратница и Јажинце во вечерните часови;

**\* Техничка организација**

Безбедни патнички автобуси, климатизирани, добри услови на сместување, туристички водич, медицинско лице.

**\* Начин на финансирање**

Самофинансирање од страна на родителите.

**\* Програмски прилог**

Списоци на ученици по паралелки.

Стручен тим на екскурзии

1. Деан Трпевски – в.д. Директор
2. Јасмина Матовска – психолог
3. Даниела Коцеска – одделенски раководител
4. Сељвије Селмани – одделенски раководител